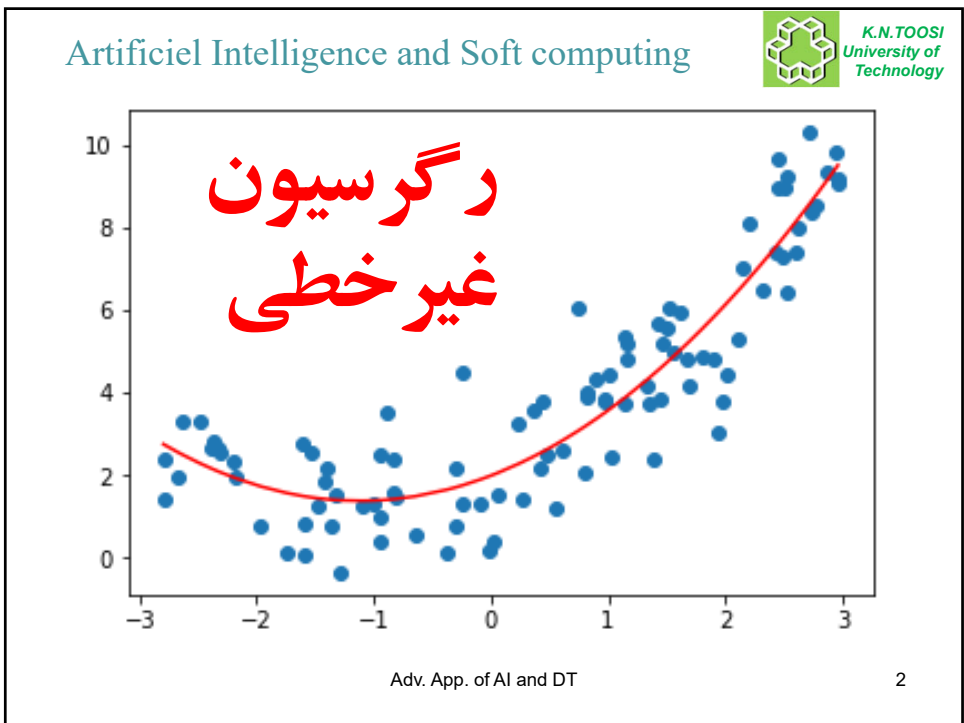

Advanced Application of Artificial Intelligence and Digital Transformation

کاربرد پیشرفته هوش مصنوعی در تحول دیجیتال 5G

Hasan Ghasemzadeh
<http://wp.kntu.ac.ir/ghasemzadeh>

Adv. App. of AI and DT

رگرسیون چند متغیره

$$h_{\theta}(x) = \theta_0 + \theta_1 x_1 + \theta_2 x_2 + \dots + \theta_n x_n$$

$$h_{\theta}(x) = \theta_0 x_0 + \theta_1 x_1 + \theta_2 x_2 + \dots + \theta_n x_n$$

For convenience of notation, define $x_0 = 1$

$$\theta = \begin{bmatrix} \theta_0 \\ \theta_1 \\ \vdots \\ \theta_n \end{bmatrix} \in R^{n+1} \quad X = \begin{bmatrix} x_0 \\ x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{bmatrix} \in R^{n+1} \quad h_{\theta} = \theta^T X = [\theta_0 \quad \theta_1 \quad \dots \quad \theta_n] \begin{bmatrix} x_0 \\ x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{bmatrix}$$

$$h_{\theta} = \theta^T X = \sum_0^n \theta_n x_n$$

training set: design matrix X

تعداد معادلات؟
تعداد مجهولات؟

مقیاس کردن متغیرها

Feature Scaling

Idea: Make sure features are on a similar scale.

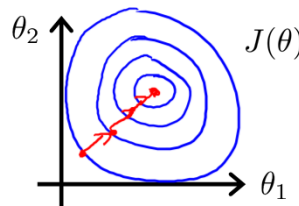
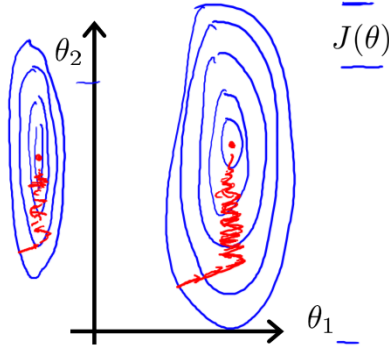
E.g. $x_1 = \text{size (0-300 m}^2)$ ←

→ $x_1 = \text{size (m}^2)/300$ ←

$x_2 = \text{number of bedrooms (1-5)}$

→ $x_2 = \frac{\text{number of bedrooms}}{5}$ ←

$$0 \leq x_1 \leq 1 \quad 0 \leq x_2 \leq 1$$

Get every feature into approximately a $-1 \leq x_i \leq 1$ range.

Mean normalization

Replace x_i with $x_i - \mu_i$ to make features have approximately zero mean (Do not apply to $x_0 = 1$).

E.g. $x_1 = (\text{size} - 150) / 300$

$$\text{Ave}(x_i) = 150$$

$$\max x_i - \min x_i = 300$$

$$x_2 = (\# \text{ bedrooms} - 2) / 4$$

$$-0.5 \leq x_1 \leq 0.5, -0.5 \leq x_2 \leq 0.5$$

$$x_i = (x_i - \text{Ave}(x_i)) / (\max x_i - \min x_i)$$

نرخ یادگیری

Gradient descent

$$\theta_j := \theta_j - \alpha \frac{\partial}{\partial \theta_j} J(\theta)$$

- “Debugging”: How to make sure gradient descent is working correctly.
- How to choose learning rate α .

رگرسیون چند متغیره

Making sure gradient descent is working correctly.

تابع هزینه پس از هر تکرار بایستی کاهش یابد

Example automatic convergence test:

Declare convergence if $J(\theta)$ decreases by less than 10^{-3} in one iteration.

Adv. App. of AI and DT 7

رگرسیون چند متغیره

Making sure gradient descent is working correctly.

Gradient descent not working.

Use smaller α

- For sufficiently small α , $J(\theta)$ should decrease on every iteration. ←
- But if α is too small, gradient descent can be slow to converge.

Adv. App. of AI and DT 8

رگرسیون چند متغیره

Summary:

- If α is too small: slow convergence.
- If α is too large: $J(\theta)$ may not decrease on every iteration; may not converge.

To choose α , try

..., 0.001, 0.003, 0.01, 0.03, 0.1, 0.3, 1, ...

Adv. App. of AI and DT

9

رگرسیون چند متغیره - معادله نرمال

Size (m ²)	Number of bedrooms	Number of floors	Age of home (years)	Price (Milliard Toman)
x_1	x_2	x_3	x_4	y
210.4	5	1	45	46
141.6	3	2	40	23.2
153.4	3	2	30	31.5
85.2	2	1	36	17.8
300	4	1	38	54
289	5	3	20	60
...

$$X = \begin{bmatrix} 210.4 & 5 & 1 & 45 \\ 141.6 & 3 & 2 & 40 \\ 153.4 & 3 & 2 & 30 \\ 85.2 & 2 & 1 & 36 \\ 300 & 4 & 1 & 38 \\ 280 & 5 & 3 & 20 \end{bmatrix}$$

$$y = \begin{bmatrix} 46 \\ 23.2 \\ 31.5 \\ 17.8 \\ 54 \\ 60 \end{bmatrix}$$

به فرم ماتریسی
بنویسیم بهتر است

Adv. App. of AI and DT

10

رگرسیون چند متغیره - معادله نرمال

Examples: $m = 5$.

x_0	Size (m ²)	Number of bedrooms	Number of floors	Age of home (years)	Price (Milliard Toman)
x_0	x_1	x_2	x_3	x_4	y
1	210.4	5	1	45	46
1	141.6	3	2	40	23.2
1	153.4	3	2	30	31.5
1	85.2	2	1	36	17.8
1	300	4	1	38	54
1	289	5	3	20	60
...

$$X = \begin{bmatrix} 1 & 210.4 & 5 & 1 & 45 \\ 1 & 141.6 & 3 & 2 & 40 \\ 1 & 153.4 & 3 & 2 & 30 \\ 1 & 85.2 & 2 & 1 & 36 \\ 1 & 300 & 4 & 1 & 38 \\ 1 & 280 & 5 & 3 & 20 \end{bmatrix}$$

$$\theta = \begin{bmatrix} \theta_0 \\ \theta_1 \\ \theta_2 \\ \theta_3 \\ \theta_4 \end{bmatrix} \quad y = \begin{bmatrix} 46 \\ 23.2 \\ 31.5 \\ 17.8 \\ 54 \\ 60 \end{bmatrix}$$

به فرم ماتریسی $X\theta = y$

Adv. App. of AI and DT

رگرسیون چند متغیره - معادله نرمال

Examples: $m = 5$.

x_0	Size (m ²)	Number of bedrooms	Number of floors	Age of home (years)	Price (Milliard Toman)
x_0	x_1	x_2	x_3	x_4	y
1	210.4	5	1	45	46
1	141.6	3	2	40	23.2
1	153.4	3	2	30	31.5
1	85.2	2	1	36	17.8
1	300	4	1	38	54
1	289	5	3	20	60
...

$$X\theta = y \Rightarrow X^T X\theta = X^T y$$

$$\Rightarrow \theta = (X^T X)^{-1} X^T y$$

معادله نرمال

دقت شود معمولا تعداد معادلات و مجهولات مساوی نیست

Adv. App. of AI and DT

رگرسیون چند متغیره - معادله نرمال

$$\theta = (X^T X)^{-1} X^T y$$

```
X = np.array([
    [1, 210.4, 5, 1, 45],
    [1, 141.6, 3, 2, 40],
    [1, 153.4, 3, 2, 30],
    [1, 85.2, 2, 1, 36],
    [1, 300, 4, 1, 38],
    [1, 280, 5, 3, 20] ])
```

```
XT X_transpose = X.T
```

```
XT [[ 1.  1.  1.  1.  1.  1. ]
     [210.4 141.6 153.4 85.2 300. 280. ]
     [ 5.  3.  3.  2.  4.  5. ]
     [ 1.  2.  2.  1.  1.  3. ]
     [ 45. 40. 30. 36. 38. 20. ]]
```

$A = X^T X$ نام گذاری

Adv. App. of AI and DT

13

رگرسیون چند متغیره - معادله نرمال

$$\theta = (X^T X)^{-1} X^T y$$

$(X^T X)^{-1}$ is inverse of matrix $A = X^T X$

```
A = np.dot(X_transpose, X)
```

```
[[6.0000000e+00 1.1706000e+03 2.2000000e+01 1.0000000e+01 2.0900000e+02]
 [1.1706000e+03 2.6350932e+05 4.7074000e+03 2.0256000e+03 3.9801200e+04]
 [2.2000000e+01 4.7074000e+03 8.8000000e+01 3.8000000e+01 7.5900000e+02]
 [1.0000000e+01 2.0256000e+03 3.8000000e+01 2.0000000e+01 3.1900000e+02]
 [2.0900000e+02 3.9801200e+04 7.5900000e+02 3.1900000e+02 7.6650000e+03]]
```

```
if np.linalg.det(A) != 0: # کنترل دترمینان ماتریس
    inverse_A = np.linalg.inv(A) # محاسبه معکوس ماتریس
    print(inverse_A)
else: print("ماتریس معکوس پذیر نیست")
```

```
(XTX)-1 [[ 2.52802649e+01 -2.28181124e-02 1.16806707e+00 -4.75589400e+00 -4.88560969e-01]
 [ -2.28181124e-02 1.10911772e-04 -6.61431345e-03 4.63626218e-03 5.08266165e-04]
 [ 1.16806707e+00 -6.61431345e-03 5.44889272e-01 -3.82637813e-01 -3.55352772e-02]
 [ -4.75589400e+00 4.63626218e-03 -3.82637813e-01 1.17990985e+00 9.43879852e-02]
 [ -4.88560969e-01 5.08266165e-04 -3.55352772e-02 9.43879852e-02 1.04032808e-02]]
```

Adv. App. of AI and DT

14

رگرسیون چند متغیره - معادله نرمال

$$\theta = (X^T X)^{-1} X^T y$$

```
C = np.dot(inverse_A, X_transpose)  C = (X^T X)^{-1} X^T
print(C)
```

```
[[ -4.21468217e-01  -3.50080537e+00  1.11555059e+00  3.32820698e+00  -2.14111370e-01  6.92627391e-01]
 [ -5.04560327e-03  2.64722510e-03  -1.12667765e-03  -3.66321222e-03  7.94854176e-03  -7.60273724e-04]
 [  5.19136591e-01  -3.20538615e-01  -4.32347418e-02  3.23983133e-02  -3.69648226e-01  1.81886679e-01]
 [ -2.66244322e-01  8.88026388e-01  -1.14557031e-03  -5.48282774e-01  -1.28913313e-01  5.65595910e-02]
 [  3.23746747e-03  8.17108909e-02  -1.63243765e-02  -4.74211521e-02  1.14904274e-02  -3.26932572e-02]]
```

$$\theta = (X^T X)^{-1} X^T y = Cy$$

```
y_transpose
=np.array([46,23.2,31.5,17.8,54,60])
y=y_transpose.T
Tetha = np.dot(C,y)
print(Tetha)
```

```
 $\theta^T$  [23.77133468  0.11222718  6.61077944 -5.00828888 -0.65481055]
```

Adv. App. of AI and DT

15

رگرسیون چند متغیره - معادله نرمال

```
 $\theta^T$  [23.77133468  0.11222718  6.61077944 -5.00828888 -0.65481055]
```

Hypothesis: $h_{\theta}(x) = \theta^T x = \theta_0 x_0 + \theta_1 x_1 + \theta_2 x_2 + \dots + \theta_n x_n$

مثال: قیمت یک منزل دوطبقه ده ساله با مساحت دویست متر و دارای سه

اتاق خواب چقدر است؟

$$h_{\theta}(x) = \theta^T x \quad x = \begin{bmatrix} 1 \\ 200 \\ 3 \\ 2 \\ 10 \end{bmatrix} \quad \Rightarrow h_{\theta}(x) = 49.48$$

```
x = np.array([[1],[200],[3],[2],[10]]) # can be written as below
# x = np.array([1,200,3,2,10]) # just in one dimension
hx = np.dot(Tetha,x)
print("h(x):",hx)
```

Adv. App. of AI and DT

16

رگرسیون غیر خطی

$y = f(x) = ?$

Price (y)

Size (x)

در رگرسیون غیر خطی از توابع غیر خطی بایستی استفاده نمود
 برای مثال از تابع چند جمله‌ای برای رگرسیون غیر خطی می‌توان استفاده نمود

$$y = f(x) = a + bx + cx^2 + dx^3 + \dots$$

آیا از رگرسیون چند متغیره برای رگرسیون غیر خطی می‌توان استفاده نمود؟

Adv. App. of AI and DT 17

رگرسیون غیر خطی (تابع چند جمله‌ای)

رگرسیون غیر خطی مشابه رگرسیون چند متغیره است

Polynomial regression

Price (y)

Size (x)

$$\theta_0 + \theta_1x + \theta_2x^2$$

$$\rightarrow \theta_0 + \theta_1x + \theta_2x^2 + \theta_3x^3$$

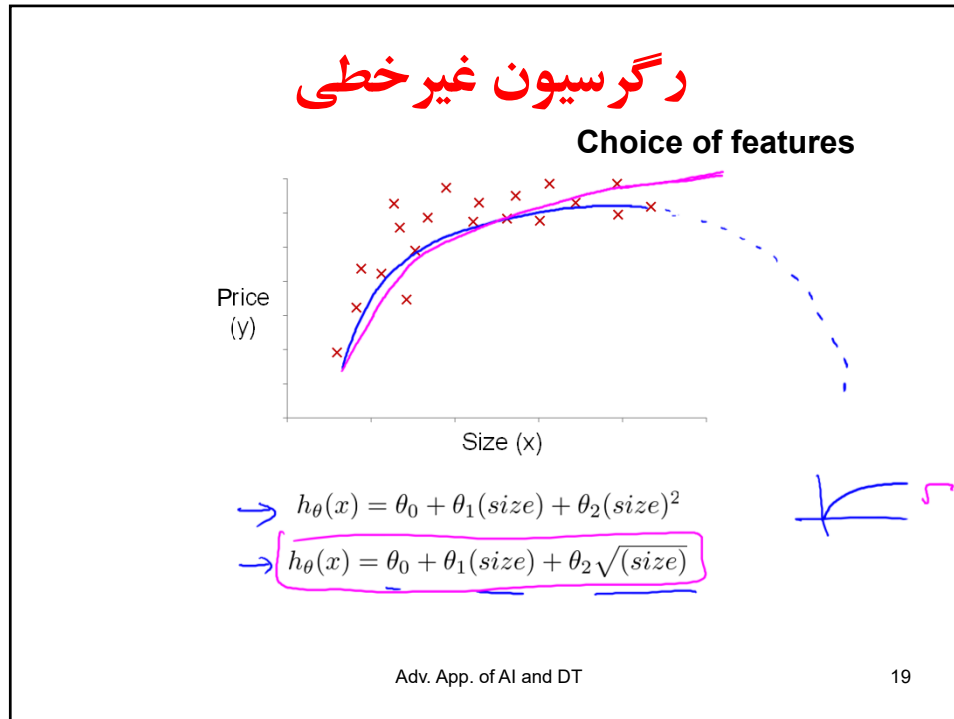
$x_1 = (\text{size})$
 $x_2 = (\text{size})^2$
 $x_3 = (\text{size})^3$

$$h_\theta(x) = \theta_0 + \theta_1x_1 + \theta_2x_2 + \theta_3x_3$$

$$= \theta_0 + \theta_1(\text{size}) + \theta_2(\text{size})^2 + \theta_3(\text{size})^3$$

$x_0 = 1$	$x_1 = x$	$x_2 = x^2$	$x_3 = x^3$	Price (Milliard Toman) y
1	210.4	44268.2	9,314,020.8	46
1	141.6	20,050.6	2,839,159.3	23.2
1	153.4	23,531.6	3,609,741.3	31.5
1	85.2	7,259.0	618,470.2	17.8
1	300	90000	27000000	54
1	289	83,521	24,137,569	60
...

Adv. App. of AI and DT 18

رگرسیون چند متغیره با تابع چند جمله ای

Polynomial regression

$(x + y + z + \dots)^n$ بسط توانی مرتبه n
معمولا حاصلضرب متغیرها با مجموع توان ۳ نیز در نظر گرفته می شود

x, y, x^2, y^2, xy تابع چند جمله ای مرتبه ۲
علاوه بر جملات مرتبه دو معمولا جملات
مرتبه یک در نظر گرفته می شوند

$(x + y + z + \dots)^3$ ضرایب یک بسط توانی مرتبه ۳
تابع چند جمله ای مرتبه ۳ دو متغیره شامل توانهای مساوی یا کمتر از ۳

$x, y, x^2, y^2, xy, x^3, y^3, x^2y, xy^2$

Adv. App. of AI and DT

20

محاسبات زیاد تعداد ضرایب در رگرسیون

تعداد ضرایب یک بسط توانی شامل k جمله به توان n $(x + y + z + \dots)^n$

$$\binom{n+k-1}{k-1} = \frac{(n+k-1)!}{(k-1)!(n)!}$$

$$\binom{2+k-1}{k-1} = \frac{(k+1)!}{(k-1)!(2)!} = k(k+1)/2 \quad \text{برای حالت کودراتیک } n=2$$

$$5 * 6/2 = 15 \quad \text{برای مساله قبلی با 5 متغیر در حالت کودراتیک } n=2$$

$$1000 * 1001/2 = 50500 \quad \text{برای مساله قبلی با 1000 متغیر در حالت کودراتیک } n=2$$

تعداد پارامترهایی که باید حساب شود به سرعت زیاد می شود

Adv. App. of AI and DT

21

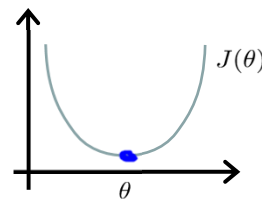
رگرسیون غیر خطی

Intuition: If 1D ($\theta \in \mathbb{R}$)

$$\rightarrow J(\theta) = a\theta^2 + b\theta + c$$

$$\frac{d}{d\theta} J(\theta) = \dots \stackrel{\text{set}}{=} 0$$

Solve for θ

$$\theta \in \mathbb{R}^{n+1} \quad J(\theta_0, \theta_1, \dots, \theta_m) = \frac{1}{2m} \sum_{i=1}^m (h_{\theta}(x^{(i)}) - y^{(i)})^2$$

$$\frac{\partial}{\partial \theta_j} J(\theta) = \dots = 0 \quad j \text{ (for every)}$$

Solve for $\theta_0, \theta_1, \dots, \theta_n$

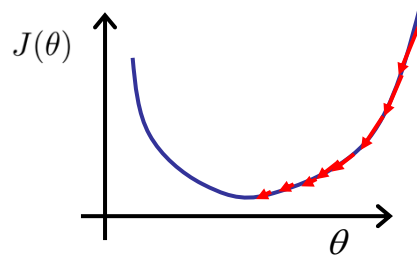
Adv. App. of AI and DT

22

رگرسیون غیر خطی - معادله نرمال

Gradient Descent

$$h_{\theta} = \theta^T X = \sum_0^n \theta_n x_n$$

$$\theta = (X^T X)^{-1} X^T y \quad \text{معادله نرمال}$$

Normal Equation

- No need to choose α .
- Don't need to iterate.
- Need to compute $(X^T X)^{-1}$
- Slow if n is very large.

m training examples, n features.

Gradient Descent

- Need to choose α .
- Needs many iterations.
- Works well even when n is large.

Adv. App. of AI and DT

23

دترمینان صفر و عدم وجود معکوس ماتریس

What if $X^T X$ is non-invertible?

- Redundant features (linearly dependent).
E.g. $x_1 = \text{size in m}^2$
 $x_2 = \text{size in feet}^2$
- Too many features (e.g. $m \leq n$).
 - Delete some features, or use regularization.

Adv. App. of AI and DT

24

رگرسیون چند متغیره - معادله نرمال

Rank of matrix

رتبه ماتریس برابر با کمترین مقدار بین بیشترین تعداد ستون‌ها یا سطرهایی که مستقل از هم هستند.

```
rank_X = np.linalg.matrix_rank(X)
print("Ranx X=", rank_X )
```

$$X = \begin{bmatrix} 1 & 210.4 & 5 & 1 & 45 \\ 1 & 141.6 & 3 & 2 & 40 \\ 1 & 153.4 & 3 & 2 & 30 \\ 1 & 85.2 & 2 & 1 & 36 \\ 1 & 300 & 4 & 1 & 38 \\ 1 & 280 & 5 & 3 & 20 \end{bmatrix}$$

Ranx x= 5

$$X = \begin{bmatrix} 1 & 210.4 & 5 & 1 & 45 & 2104 \\ 1 & 141.6 & 3 & 2 & 40 & 1416 \\ 1 & 153.4 & 3 & 2 & 30 & 1534 \\ 1 & 85.2 & 2 & 1 & 36 & 852 \\ 1 & 300 & 4 & 1 & 38 & 3000 \\ 1 & 280 & 5 & 3 & 20 & 2800 \end{bmatrix}$$

Ranx x= 5

Adv. App. of AI and DT

25

رگرسیون چند متغیره - معادله نرمال

$(X^T X)^{-1}$ is inverse of matrix $X^T X$

اگر ماتریس دارای دترمینان صفر باشد یا غیر مربعی باشد به جای معکوس از شبه معکوس (pseudo inverse) استفاده می شود. برای اینکار از دستور زیر در برنامه استفاده کنید.

```
import numpy as np
# Assuming a is your rectangular matrix
a = np.array([[...], [...]]) # your matrix
# Compute the pseudo-inverse of a
pseudo_inverse = np.linalg.pinv(a)
```

$$X = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 4 & 6 \end{bmatrix} \quad \det(X) = 0 \quad Pseudo\ Inverse(X) = \begin{bmatrix} 0.0615 & 0.0308 \\ 0.0923 & 0.0462 \end{bmatrix}$$

Adv. App. of AI and DT

26

رگرسیون چند متغیره - معادله نرمال

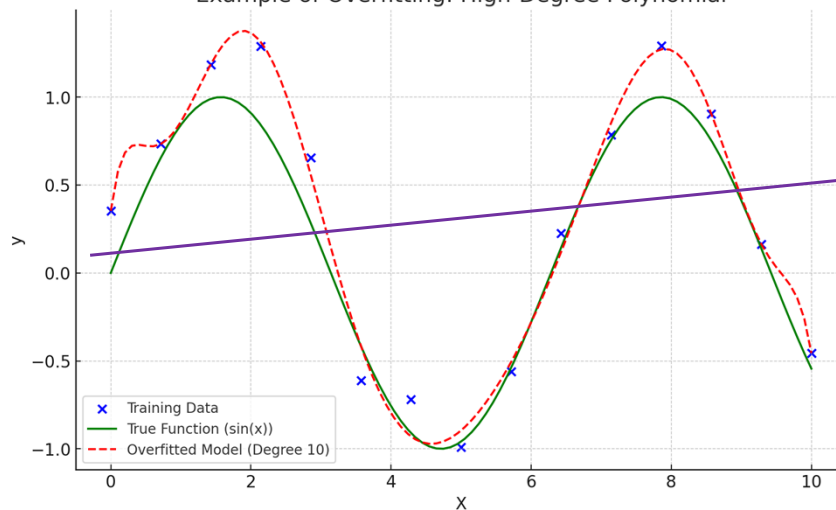
- در بسیاری از کاربردهای عملی، مانند پردازش داده‌ها، معمولاً تعداد معادلات بیشتر یا کمتر از تعداد متغیرها است. در این شرایط، شبه‌معکوس یک روش برای یافتن بهترین جواب با حداقل کردن خطای کمترین مربعات است.
- جواب‌هایی که از طریق شبه‌معکوس به دست می‌آیند، دقیقاً مانند حل معادلات با معکوس معمولی نیستند؛ زیرا شبه‌معکوس کمترین خطا را پیدا می‌کند اما نمی‌تواند شرایط دقیق را برآورده کند. در مواردی که داده‌ها نویزی یا دارای خطا هستند، این روش اغلب جواب قابل اعتمادی فراهم می‌کند.
- در مواردی که ماتریس اصلی دارای دترمینان صفر باشد، استفاده از شبه‌معکوس تنها راه حل معادله خواهد بود که یک جواب تقریبی بهینه از نظر کمترین مربعات خطا ارائه می‌دهد.
- در شرایطی که تعداد معادلات کمتر از تعداد متغیرها باشد جواب‌های متعددی ممکن است وجود داشته باشد، و شبه‌معکوس یک جواب خاص از بین جواب‌های ممکن ارائه می‌دهد که بهینه است.

Adv. App. of AI and DT

27

بیش برآزش (Overfitting)

Example of Overfitting: High-Degree Polynomial

Adv. App. of AI and DT

28

بیش برآزش (Overfitting)

روش‌های جلوگیری از بیش برآزش داده‌ها

تقسیم داده‌ها به مجموعه‌های آموزشی، ارزیابی و تست

این کار به مدل کمک می‌کند تا روی مجموعه داده‌ها جواب عمومی‌تری (generalization) داشته باشیم.
 داده‌های آموزشی (Training Set): حدود ۷۰ درصد داده‌ها برای آموزش مدل
 داده‌های ارزیابی (Validation Set): حدود ۱۵ داده‌ها برای تنظیم هایپر پارامترها مثل نرخ یادگیری و انتخاب بهترین مدل
 داده‌های تست (Test Set): حدود ۱۵ داده‌ها برای ارزیابی نهایی مدل و سنجش عملکرد آن در دنیای واقعی.

۲. استفاده از روش‌های منظم‌سازی (Regularization)

روش‌های منظم‌سازی ریج و لسو به مدل کمک می‌کنند تا از یادگیری بیش از حد جزئیات و نوسانات نویز جلوگیری کنند. با افزودن جریمه‌ای به تابع هزینه که بزرگی وزن‌ها را کاهش می‌دهد، مدل ساده‌تر می‌شود.

۳. کاهش تعداد ویژگی‌ها (Feature Selection)

در داده‌های حجیم، معمولاً تعداد زیادی ویژگی وجود دارد. با استفاده از روش‌های کاهش ویژگی‌ها، مدل با ویژگی‌های غیرضروری دچار بیش‌برآزش نمی‌شود.

روش‌های دیگری نیز وجود دارد که در صورت نیاز می‌توانید در باره آنها تحقیق نمایید

Adv. App. of AI and DT

29

نمونه رگرسیون مرتبه دو

```
import numpy as np
import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn.preprocessing import PolynomialFeatures
from sklearn.linear_model import LinearRegression
from sklearn.metrics import root_mean_squared_error, r2_score
from mpl_toolkits.mplot3d import Axes3D

# Load the data
file_path = '3D_data.xlsx'
data = pd.read_excel(file_path)

# Extract X, Y, Z columns
X_data = data[['X', 'Y']]
Z_data = data['Z']

# Create polynomial features of degree 2
poly = PolynomialFeatures(degree=2)
X_poly = poly.fit_transform(X_data)

# Fit a linear regression model on the polynomial features
model = LinearRegression()
model.fit(X_poly, Z_data)

# Predict Z values using the model
Z_pred = model.predict(X_poly)

# Get coefficients for the polynomial equation
intercept = model.intercept_
coefficients = model.coef_
```

روش معادله نرمال

Adv. App. of AI and DT

30

نمونه رگرسیون مرتبه دو

```
# Format the polynomial equation as a string
equation = (f"Z = {intercept:.2f} "
            f"+ ({coefficients[1]:.2f})*X "
            f"+ ({coefficients[2]:.2f})*Y "
            f"+ ({coefficients[3]:.2f})*X^2 "
            f"+ ({coefficients[4]:.2f})*X*Y "
            f"+ ({coefficients[5]:.2f})*Y^2")

# Create a mesh grid for X and Y for a smooth surface plot
x_range = np.linspace(X_data['X'].min(), X_data['X'].max(), 100)
y_range = np.linspace(X_data['Y'].min(), X_data['Y'].max(), 100)
x_mesh, y_mesh = np.meshgrid(x_range, y_range)

# Transform mesh grid data for prediction
X_mesh_poly = poly.transform(np.c_[x_mesh.ravel(),
                                   y_mesh.ravel()])
z_mesh_pred = model.predict(X_mesh_poly).reshape(x_mesh.shape)
```

Adv. App. of AI and DT

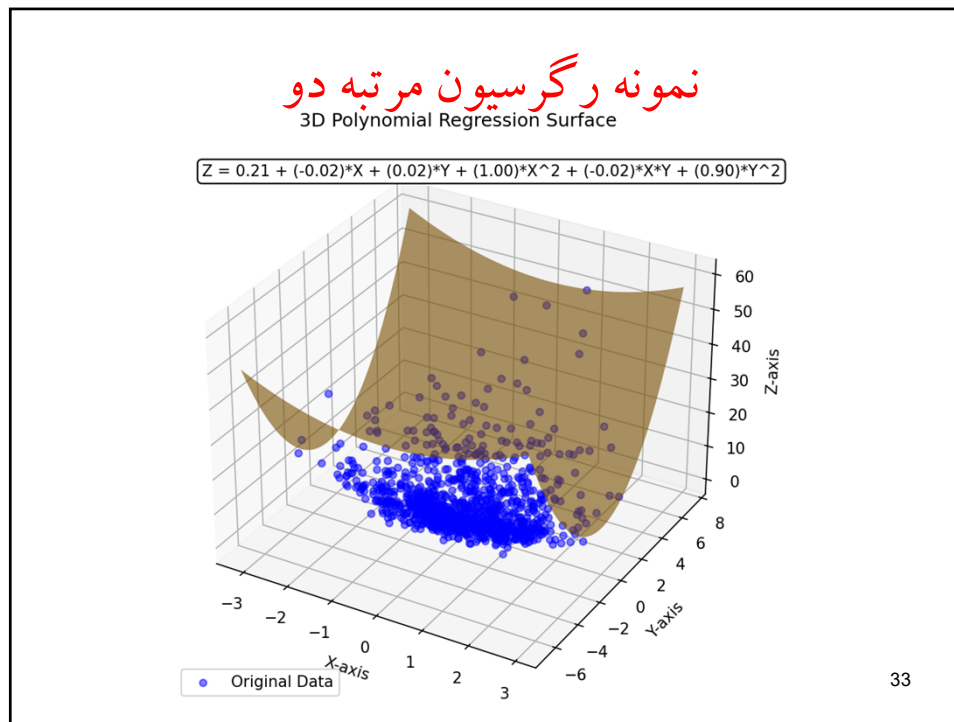
31

نمونه رگرسیون مرتبه دو

```
# Plotting the 3D scatter and regression surface
fig = plt.figure(figsize=(12, 8))
ax = fig.add_subplot(111, projection='3d')
# Plot the original data points
ax.scatter(X_data['X'], X_data['Y'], Z_data, color='blue',
           label="Original Data", alpha=0.5)
# Plot the regression surface
ax.plot_surface(x_mesh, y_mesh, z_mesh_pred, color='orange',
               alpha=0.6, rstride=100, cstride=100)
# Add the polynomial equation to the plot
ax.text2D(0.05, 0.95, equation, transform=ax.transAxes,
          fontsize=10, verticalalignment='top',
          bbox=dict(boxstyle="round,pad=0.3", edgecolor="black",
                    facecolor="white"))
# Labels and title
ax.set_title("3D Polynomial Regression Surface")
ax.set_xlabel("X-axis")
ax.set_ylabel("Y-axis")
ax.set_zlabel("Z-axis")
plt.legend()
plt.show()
```

Adv. App. of AI and DT

32

نمونه رگرسیون مرتبه دو - نزول گرادیان

```
import numpy as np
import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt
from mpl_toolkits.mplot3d import Axes3D

# Load the data
file_path = '3D_data.xlsx'
data = pd.read_excel(file_path)

# Extract X, Y, Z columns
X_data = data[['X', 'Y']].values
Z_data = data['Z'].values

# Generate polynomial features of degree 2 manually
X_poly = np.c_[np.ones(X_data.shape[0]), X_data[:, 0],
               X_data[:, 1], X_data[:, 0]**2, X_data[:, 0]*X_data[:, 1],
               X_data[:, 1]**2]

# Initialize parameters for gradient descent
theta = np.random.randn(X_poly.shape[1])
learning_rate = 0.01
num_iterations = 10000

# Define the cost function
def compute_cost(X, y, theta):
    m = len(y)
    predictions = X @ theta
    cost = (1 / (2 * m)) * np.sum((predictions - y) ** 2)
    return cost
```

Adv. App. of AI and DT

34

نمونه رگرسیون مرتبه دو - نزول گرادیان

```
# Define the gradient descent function
def gradient_descent(X, y, theta, learning_rate,
                    num_iterations):
    m = len(y)
    cost_history = []

    for i in range(num_iterations):
        # Calculate predictions
        predictions = X @ theta

        # Calculate the gradients
        gradients = (1 / m) * X.T @ (predictions - y)

        # Update the parameters
        theta -= learning_rate * gradients

        # Store the cost for this iteration
        cost = compute_cost(X, y, theta)
        cost_history.append(cost)

    # Optional: print cost every 1000 iterations for
    monitoring
    if i % 1000 == 0:
        print(f"Iteration {i}: Cost = {cost}")

    return theta, cost_history
```

Adv. App. of AI and DT

35

نمونه رگرسیون مرتبه دو - نزول گرادیان

```
# Run gradient descent
theta, cost_history = gradient_descent(X_poly, Z_data,
                                       theta, learning_rate, num_iterations)

# Display final parameters
intercept = theta[0]
equation = (f"Z = {intercept:.2f} "
            f"+ ({theta[1]:.2f})*X "
            f"+ ({theta[2]:.2f})*Y "
            f"+ ({theta[3]:.2f})*X^2 "
            f"+ ({theta[4]:.2f})*X*Y "
            f"+ ({theta[5]:.2f})*Y^2")

print("Equation:", equation)
# Plotting the 3D scatter and regression surface
fig = plt.figure(figsize=(12, 8))
ax = fig.add_subplot(111, projection='3d')
# Original data points
ax.scatter(X_data[:, 0], X_data[:, 1], Z_data, color='blue',
           label="Original Data", alpha=0.5)
```

Adv. App. of AI and DT

36

نمونه رگرسیون مرتبه دو - نزول گرادیان

```
# Create mesh grid for X and Y for the regression surface
x_range = np.linspace(X_data[:, 0].min(), X_data[:, 0].max(), 100)
y_range = np.linspace(X_data[:, 1].min(), X_data[:, 1].max(), 100)
x_mesh, y_mesh = np.meshgrid(x_range, y_range)
X_mesh_poly = np.c_[np.ones(x_mesh.ravel().shape[0]), x_mesh.ravel(),
y_mesh.ravel(), x_mesh.ravel()**2, x_mesh.ravel()*y_mesh.ravel(),
y_mesh.ravel()**2]

# Predict Z values for the grid
z_mesh_pred = X_mesh_poly @ theta
Z_mesh_pred = z_mesh_pred.reshape(x_mesh.shape)

# Plot the regression surface
ax.plot_surface(x_mesh, y_mesh, z_mesh_pred, color='orange',
alpha=0.6, rstride=100, cstride=100)

# Add the polynomial equation to the plot
ax.text2D(0.05, 0.95, equation, transform=ax.transAxes, fontsize=10,
verticalalignment='top', bbox=dict(boxstyle="round,pad=0.3",
edgecolor="black", facecolor="white"))

# Labels and title
ax.set_title("3D Polynomial Regression Surface using Gradient
Descent")
ax.set_xlabel("X-axis")
ax.set_ylabel("Y-axis")
ax.set_zlabel("Z-axis")
plt.legend()
plt.show()
```

Adv. App. of AI and DT

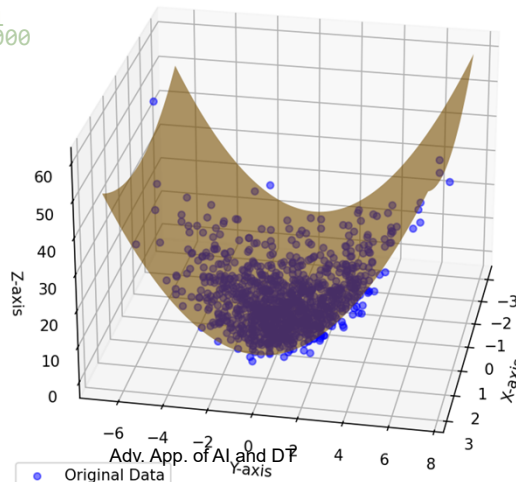
37

نمونه رگرسیون مرتبه دو - نزول گرادیان

3D Polynomial Regression Surface using Gradient Descent

$$Z = 0.21 + (-0.02)*X + (0.02)*Y + (1.00)*X^2 + (-0.02)*X*Y + (0.90)*Y^2$$

```
learning_rate = 0.01
num_iterations = 10000
```


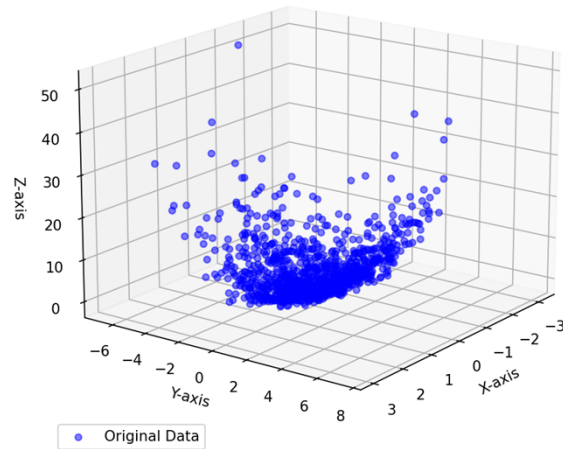
38

نمونه رگرسیون مرتبه دو - نزول گرادیان

3D Polynomial Regression Surface using Gradient Descent

$$Z = \text{nan} + (\text{nan}) * X + (\text{nan}) * Y + (\text{nan}) * X^2 + (\text{nan}) * X * Y + (\text{nan}) * Y^2$$

```
learning_rate = 0.1
num_iterations = 10000
```


نکات مهم رگرسیون

- ۱- پردازش داده‌ها - مدیریت داده‌های گم شده و نرمال سازی داده‌ها
- ۲- انتخاب متغیرهای مناسب - در نظر گرفتن متغیرهای مهم و حذف متغیرهای بی اهمیت
- ۳- انتخاب مدل مناسب - رگرسیون خطی، غیرخطی و ...
- ۴- ارزیابی مدل - کم برازش و بیش برازش شدن
- ۵- تفسیر پذیری مدل - نتایج خروجی برای کاربر بایستی منطقی و قابل درک باشد

تمرین برنامه نویسی

تمرین ششم: یک برنامه به زبان پایتون بنویسید که یک فایل داده را خوانده و رگرسیون درجه ۲ برای دو متغیر حساب نماید.

۱- به روش معادله نرمال

۲- با استفاده از نزول در راستای گرادیان

۳- مقایسه زمان دو روش حل فوق